

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny **(835)**

Wspólne posiedzenie
Komisji Ustawodawstwa
i Praworządności (124.)
oraz Komisji Emigracji
i Polaków za Granicą (47.)
w dniu 8 lipca 2003 r.

V kadencja

Porządek obrad:

1. Pierwsze czytanie projektu uchwały w sprawie uczczenia pamięci wielkiego Polaka Mikołaja Kopernika, jednego z największych uczonych w historii świata.

(Początek posiedzenia o godzinie 15 minut 05)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Komisji Emigracji i Polaków za Granicą Tadeusz Rzemykowski)

Przewodniczący Tadeusz Rzemykowski:

Witam państwa na wspólnym posiedzeniu Komisji Emigracji i Polaków za Granicą oraz Komisji Ustawodawstwa i Praworządności, poświęconym rozpatrzeniu projektu uchwały w sprawie uczczenia pamięci wielkiego Polaka Mikołaja Kopernika. Ta część posiedzenia będzie wspólna, później na tej sali pozostaną tylko „emigranci”.

Państwo senatorowie otrzymali dokument zawierający projekt tej okolicznościowej uchwały oraz jego uzasadnienie.

A zatem otwieram dyskusję. Proszę bardzo o uwagi, propozycje udoskonalenia itd.

Może jeszcze dwa zdania na temat tego, skąd wzięła się taka inicjatywa. Skoro wypływa ona z Komisji Emigracji i Polaków za Granicą, to znaczy, że jest to inicjatywa komisji bądź środowisk polonijnych. W tym przypadku organizacje polonijne we Włoszech wystąpiły o uczczenie, na terenie Senatu i z udziałem Senatu, Mikołaja Kopernika. A wzięło się to stąd, że równo pięćset lat temu, w maju 1503 r., Kopernik zakończył swoje wszechstronne i długie, bo aż dwunastoletnie studia i uzyskał tytuł doktora prawa kanonicznego na uniwersytecie w Ferrarze koło Bolonii. Uniwersytet ten, dumny z takiego wielkiego absolwenta, zorganizował uroczyste obchody, mające głównie formę konferencji popularnonaukowych na temat Kopernika, wystaw oraz dokumentowania jego dorobku.

Z inicjatywy Polsko-Włoskiego Koła Kulturalnego w Lombardii prowadziliśmy rozmowy z uniwersytetem, które zakończyły się takim oto naszym udziałem w tych uroczystościach: w imieniu Senatu RP na frontonie tego starego, liczącego sześćset trzydzieści lat uniwersytetu została wmurowana tablica w języku polskim i włoskim, ufundowana dla uczczenia ukończenia przez Mikołaja Kopernika studiów na tym uniwersytecie pięćset lat temu.

Na tę uroczystość miał jechać profesor Żenkiewicz, ale nie mógł. Byłem więc ja. Odsłoniłem tę tablicę, uczestniczyłem również w obchodach, bardzo zresztą podniosłych, bo uczelnia jest z Kopernika bardzo dumna.

Przypominam także, bo może nie wszyscy o tym wiedzą, że trzydzieści lat temu z okazji swojego sześćsetlecia uniwersytet ten nadał tytuł doktora honoris causa ówczesnemu marszałkowi Senatu, panu Andrzejowi Stelmachowskiemu, o czym przy okazji mojego pobytu tam również nam przypomniano i udokumentowano to wpisem do kroniki tej uczelni.

Zastanawialiśmy się, w jakiej innej formie możemy uczcić pamięć tego wielkiego Polaka. Szukając wzorców dla Polaków dzisiejszej doby oraz chlubnych elementów naszej historii przy wchodzeniu do Unii Europejskiej, uznaliśmy, że dobrze byłoby uczcić pamięć tego wielkiego Polaka i jednego z największych uczonych świata okolicznościową uchwałą Senatu RP, wynikającą także z tego, że w tym roku przypadają dwie rocznice: pięćset trzydziesta rocznica urodzin Kopernika i czterysta sześćdziesiąta rocznica jego śmierci.

Powstał więc projekt takiej drobnej uchwały, drobnej pod względem objętości tekstu. Projekt ten jest trochę – o dwa, trzy miesiące – spóźniony, lepiej było bowiem uchwalić go w maju. Ale nie dogadaliśmy się z komisją profesora Żenkiewicza i dlatego całą sprawę musiała dokończyć nasza komisja. Tyle takiego wstępu.

Proszę bardzo, kto ma jakieś uwagi?

Proszę bardzo, koleżanka Sienkiewicz.

Senator Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Mam tę ogromną satysfakcję, że pochodzę z miasta pachnącego miodem i piernikami, z miasta, gdzie przyszedł na świat Mikołaj Kopernik. Wprawdzie na ulicy Mostowej nie ma śladów po tym, jak mały Mikołaj biegał ku Wiśle, czekając aż jego ojciec przybędzie ze Śląska, z wioski Koperniki – to są oczywiście albo legendy, albo fakty – ale i tak bardzo przyjemnie jest na co dzień stykać się z innymi pamiątkami po Mikołaju Koperniku. Chodzi o jego dom, pomnik, chyba jeden z najpiękniejszych w świecie pomników, który w Toruniu upamiętnia tę postać, a także znakomity uniwersytet, na którym pracuje Aleksander Wolszczan, także astronom, pewnie przyszły noblista, odkrywca pulsara. Na co dzień stykamy się z pamięcią o Mikołaju Koperniku, bo kształt słodkiej katarzynki odzwierciedla nic innego jak układ heliocentryczny opisany przez Mikołaja, według jego odręcznego rysunku. To właśnie jemu zawdzięczamy ten słodki pierniczek. Jest on także patronem lekarzy – portret z konwalią należy do najczęściej reprodukowanych portretów – a stan lekarski chętnie przyznaje się do Mikołaja Kopernika, nie tylko w Kujawsko-Pomorskiej Okręgowej Izbie Lekarskiej. Mikołaj Kopernik, który oglądał gwiazdy z dalekiej północy, był również znakomitym ekonomistą. Przecież jego jest teoria, że gorszy pieniądz wypiera lepszy.

Dlatego też mogę być tylko bardzo, bardzo wdzięczna kolegom z Komisji Emigracji i Polaków za Granicą za tę inicjatywę, na którą nie zdobyłam się jako torunianka. Dla mnie było to akurat oczywiste, bo tak bardzo chlubimy się na co dzień Mikołajem Kopernikiem, a kolejna już rocznica jego urodzin była jak co roku obchodzona w Toruniu tak hucznie, że nie przyszło mi do głowy, żeby taką piękną postać uczcić jeszcze uchwałą. A w dobie takiego kryzysu autorytetów, w dobie kryzysu wzorców, w dobie, kiedy patriotyzm wydaje się anachronizmem, być może warto sięgnąć po wzór takiego wielkiego Polaka, których bronił naszych ziem czy to w Olsztynie, czy we Fromborku i słał imię Polski.

Ja mogłabym oczywiście udzielić swojego poparcia dla tego projektu przez samo podniesienie ręki w głosowaniu, ale odczuwałam potrzebę podzielenia się tym wszystkim z państwem.

Przewodniczący Tadeusz Rzemyskowski:

Dziękuję.

Kto jeszcze ma jakąś potrzebę? (*Wesołość na sali*)

(*Głosy z sali: A jaką? Czego?*)

No, wypowiedzenia się w tej sprawie.

A Biuro Legislacyjne co ma do powiedzenia?

(*Starszy Referent do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Jakub Zabielski: Dziękuję bardzo, nie mam żadnych uwag.*)

Tak się nauczyłem pisać, że nawet nikt nie chce poprawić przecinka, nic?

(*Głos z sali: Nikt nie śmie.*)

Nikt nie śmie, aha.

Nie ma więcej uwag?

No, to proszę bardzo, ręka w górę, kto jest za tym, żeby przyjąć taki projekt. (16)

(*Głos z sali: 16 głosów za. Czyli jednogłośnie za.*)

Ale jeszcze sprawdzimy.

Kto jest przeciwny?(0)

Kto wstrzymał się od głosu? (0)

Jednogłośnie za.

Zgodnie z tym, co jest zawarte w druku, proponuję, żeby Tadeusz Rzemyskowski był sprawozdawcą obu komisji w sprawie tego projektu uchwały, jako autor tego projektu.

(*Głos z sali: Myślę, że możemy zamknąć ten punkt.*)

Dziękujemy bardzo. Komisja Ustawodawstwa i Praworządności ma przez moment wolne, a my pracujemy nadal. Dziękujemy koleżankom i kolegom.

**Sekretarz Komisji Ustawodawstwa i Praworządności
Bogumiła Cichońska:**

Przepraszam, ogłoszę tylko, że Komisja Ustawodawstwa i Praworządności o 16.00 ma kolejne posiedzenie, tym razem z Komisją Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, w sali obrad plenarnych. Dziękuję bardzo.

(Koniec posiedzenia o godzinie 15 minut 13)

